Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	31 oktober 2023
Onderwerp	Aanpassing veiligheidsrisicogebied PI Vught
Zaaknummer	Z23 - 268767
Documentnr.	UIT/23 - 580119

Inleiding

De burgemeester heeft, op advies van- en in goed overleg met de lokale driehoek en PI Vught, op 23 oktober 2023 besloten tot het uitbreiden en verlengen van het veiligheidsrisicogebied rondom PI Vught. Deze uitbreiding en verlenging is noodzakelijk in verband met de realisatie van de noordelijke ontsluitingsroute en de voortdurende dreiging in relatie tot de openbare orde en veiligheid. Het besluit geldt voor de duur van één jaar en treedt in werking op 1 november 2023. In de bijlage vindt u het Aanwijzingsbesluit veiligheidsrisicogebied Penitentiaire Inrichting Vught e.o. (1 november 2023).

Voorgeschiedenis

Het veiligheidsrisicogebied is op 23 juni 2020 voor het eerst ingesteld en hierna meerdere keren geëvalueerd en verlengd in overleg met de lokale driehoek en de PI Vught. Het huidige veiligheidsrisicogebied loopt tot en met 31 december 2023.

Inhoudelijk

Een gebied kan als veiligheidsrisicogebied worden aangewezen indien de openbare orde wordt verstoord door de aanwezigheid van wapens, of indien hiertoe ernstige en gegronde vrees bestaat. De bevoegdheid om te besluiten tot de aanwijzing van een veiligheidsrisicogebied, ligt bij de burgemeester op grond van artikel 151b van de Gemeentewet en artikel 2:76 van de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Vught. Binnen een veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie de politie gelasten tot preventief fouilleren. Dat betekent dat preventief over kan worden gegaan tot fouillering en het doorzoeken van verpakkingen, reisbagage en vervoersmiddelen. Hiermee is het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied een belangrijk preventief middel om de veiligheid in het gebied te waarborgen en te vergroten. Het kan worden ingezet ter voorkoming van (gewelds)misdrijven.

Uit de recente evaluatie door de lokale driehoek, met de PI Vught, is gebleken dat er nog steeds gegronde vrees bestaat dat de openbare orde en veiligheid op de Lunettenlaan, Boslaan, het gebied in de Vughtse Gement dan wel in/rondom de PI Vught, al dan niet door de aanwezigheid van wapens, kan worden verstoord. De noordelijke ontsluitingsroute zal benut gaan worden voor diverse vervoersbewegingen, waardoor vraagstukken op het gebied van openbare orde en veiligheid zich deels gaan richten op het noordelijke gebied. Op dit moment wordt de route gerealiseerd. De nieuwe route wordt naar verwachting begin 2024 opgeleverd en in gebruik genomen.

Vught

Daarnaast vinden er diverse ruimtelijke ontwikkelingen plaats in het gebied, waaronder de realisatie van de rechtbank, waardoor nieuwe veiligheidsvraagstukken ontstaan. De verwachting van de lokale driehoek en de PI Vught is bovendien dat het komende jaar de dreiging niet zal afnemen. Vanwege de realisatie van de noordelijke ontsluitingsroute is uitbreiding en verlenging van het huidige veiligheidsrisicogebied noodzakelijk. De burgemeester is dan ook door de officier van justitie en politie geadviseerd om de aanwijzing van het veiligheidsrisicogebied aan te passen, zodat ook de route via de noordelijke ontsluitingsroute e.o. geborgd is in het veiligheidsrisicogebied. Ook de PI Vught onderschrijft dit belang.
De lokale driehoek wil de veiligheid in de omgeving zo veel als mogelijk waarborgen en vergroten.

Gelet op het bovenstaande is besloten het veiligheidsrisicogebied uit te breiden en verlengen per 1 november 2023 voor een duur van één jaar (tot en met 31 oktober 2024), met het gebied in de Vughtse Gement gelegen ten noorden van de Penitentiaire Inrichting Vught (inclusief het water). Met de inwerkingtreding van dit besluit zal het besluit van 20 december 2022 'Aanwijzingsbesluit veiligheidsrisicogebied Penitentiaire Inrichting Vught e.o.' worden ingetrokken.
Zie bijlage voor de kaart.

Vanwege de gewenste zorgvuldigheid en het ingrijpende karakter van de maatregelen, is besloten de aanwijzing van het veiligheidsrisicogebied regelmatig te evalueren gedurende het jaar. Ook wordt de bevoegdheid tot daadwerkelijk preventief fouilleren terughoudend toegepast. De aanwijzing tot het veiligheidsrisicogebied wordt ingetrokken, zodra de omstandigheden dit toelaten. Indien noodzakelijk, wordt de aanwijzing ook na 31 oktober 2024 verlengd.

Communicatie
Belanghebbenden in het gebied worden persoonlijk geïnformeerd. Er zal daarnaast een persbericht uitgaan.

Toekomstige ontwikkelingen
Zoals u weet, kunnen in de (nabije) toekomst meer zware criminelen in de PI Vught worden gedetineerd, (digitaal) gehoord én berecht. Ook de realisatie van de noordelijke ontsluitingsroute en de beveiligde rechtbank zijn de toekomstige ontwikkelingen die bijdragen aan een duurzame aanpak voor de veiligheidsproblematiek PI Vught e.o..

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

W.F.F. Keijzers R.J. van de Mortel

Bijlage(n):
1. Aanwijzingsbesluit Veiligheidsrisicogebied Penitentiaire Inrichting Vught e.o. (1 november 2023).

Vught

Aanwijzingsbesluit veiligheidsrisicogebied Penitentiaire Inrichting Vught e.o.

De burgemeester van de gemeente Vught;

Overwegende:

- dat de wetgever in de memorie van toelichting bij artikel 151b van de Gemeentewet heeft onderkend dat bepaalde gebieden en/of activiteiten naar hun aard een verhoogd risico op geweldsproblematiek met wapens in zich dragen, en dat daarom een gebiedsgerichte aanpak is aangewezen;
- dat in de Penitentiaire Inrichting Vught, als enige Penitentiaire Inrichting in Nederland, (duurzaam) hoog-risico-verdachten/veroordeelden worden gedetineerd in de Extra Beveiligde Inrichting;
- dat in de Penitentiaire Inrichting Vught gedetineerden worden geplaatst die een extreem vluchtrisico vormen en een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten;
- dat de Penitentiaire Inrichting Vught naar zijn aard een verhoogd risico met zich meebrengt op de aanwezigheid van wapens in en rondom de Penitentiaire Inrichting Vught, bedoeld om aanslagen te plegen, bedreigingen te uiten en (gewelddadige) ontsnappingspogingen te ondernemen;
- dat, op basis van de in de lokale driehoek gedeelde informatie, informatie van de Penitentiaire Inrichting Vught zelf en de in de bestuurlijke rapportage d.d. 2 juni 2020 genoemde informatie, (nog altijd) gegronde vrees bestaat dat de openbare orde en veiligheid op de Lunettenlaan, Boslaan dan wel in/rondom de Penitentiaire Inrichting Vught, al dan niet door de aanwezigheid van wapens, kan worden verstoord;
- dat de lokale driehoek op 14 januari 2021, 17 juni 2021, 17 december 2021, 29 juni 2022 en 20 oktober 2022, het veiligheidsrisicogebied heeft geëvalueerd en uit deze evaluaties blijkt dat bovengenoemde vrees – gelet op de specifieke risico's die verbonden zijn aan de Penitentiaire Inrichting en het daarin gevoerde regime van de Extra Beveiligde Inrichting, alsook van de aard van de ter geplaatste gedetineerde personen – niet is afgenomen;
- dat de lokale driehoek op 12 september 2023 heeft geadviseerd tot uitbreiding en verlening van het veiligheidsrisicogebied in verband met de realisatie van de noordelijke ontsluitingsroute.
- dat de noodzaak om aanvullende maatregelen te nemen ook blijkt uit het feit dat de omgeving van de Penitentiaire Inrichting Vught op 13 oktober 2022 is afgezet en extra streng is bewaakt in verband met signalen van een dreigende situatie, en daarnaast uit het feit dat uit strafrechtelijke onderzoeken blijkt dat door of voor op zijn minst één hoog-risico-verdachte daadwerkelijk scenario's bestaan voor gewelddadige ontsnappingspogingen uit de Penitentiaire Inrichting Vught;
- de Minister van Infrastructuur en Waterstaat op 16 juni 2022 heeft besloten om, in verband met en verhoogd risico op vluchtpogingen en de mogelijkheid om met luchtvaartuigen onder andere wapens binnen te brengen, het luchtruim boven de Penitentiaire Inrichting Vught en de omgeving tot en met tenminste 31 december 2023 te sluiten.
- dat er in de Penitentiaire Inrichting Vught hoog-risico-verdachten zijn gedetineerd die ervan worden verdacht hoofd, dan wel onderdeel te zijn van een zeer gewelddadige criminele organisatie waarbinnen ten behoeve van andere leden in 2017 en 2019 ontsnappingspogingen uit gevangenissen zijn ondernomen;
- dat er in 2023 en 2024 diverse ontwikkelingen plaatsvinden in het gebied rondom de Penitentiaire Inrichting Vught, waaronder ruimtelijke. Zo zal er een rechtszittingsvoorziening in de Penitentiaire Inrichting worden ondergebracht. Dit laatste kan een aantrekkende werking van personen naar de Penitentiaire Inrichting met zich meebrengen;

Vught

- dat in 2023 en 2024 verbouwingswerkzaamheden zullen plaatsvinden rondom de Penitentiaire Inrichting, waaronder ten behoeve van de vorenbedoelde rechtszittingsvoorziening en een tweede ontsluitingsroute. Ook deze werkzaamheden leiden tot een aantrekking van (onbekende) personen naar de Penitentiaire Inrichting, hetgeen het risico op aanslagen en (gewelddadige) ontsnappingspogingen, en de aanwezigheid van wapens daartoe, kan doen toenemen;
- dat de hiervoor genoemde ruimtelijke veranderingen, voor nog onbekende wijzigingen zorgen met betrekking tot de openbare orde en dat het wenselijk is om te volgen of de veranderingen een positieve of negatieve uitwerking hebben op het toezicht op het gebied, de openbare orde en veiligheid, voordat al dan niet een besluit wordt genomen om de aanwijzing als veiligheidsrisicogebied te beëindigen c.q. niet meer te verlengen;
- dat een van de hiervoor genoemde ruimtelijke veranderingen, namelijk de realisatie van de noordelijke ontsluitingsroute, een uitbreiding en verlenging van het veiligheidsrisicogebied per 1 november 2023 vergt om de openbare orde en veiligheid te borgen;
- dat eerdere maatregelen in het gebied zijn getroffen om verstoring van de openbare orde, alsmede geweldsincidenten, te voorkomen dan wel terug te dringen – zoals bijvoorbeeld extra politiecapaciteit in het gebied (surveillance), doch dat, gelet op het voorgaande, aanvullend maatregelen wenselijk c.q. noodzakelijk zijn;
- dat de aanwijzing van het gebied als veiligheidsrisicogebied in ieder geval zal bijdragen aan het verhogen van de veiligheid in het algemeen en van het aangewezen gebied in het bijzonder;
- dat het gelet op het vorenstaande noodzakelijk is dat een veiligheidsrisicogebied wordt aangewezen, binnen welk gebied de officier van justitie de bevoegdheden bedoeld in de artikel 50, derde lid, artikel 51, derde lid, en artikel 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie kan toepassen, wat inhoudt dat tegenover een ieder de bevoegdheid kan worden uitgeoefend om:
    - verpakkingen van goederen, met inbegrip van reisbagage, te onderzoeken op wapens of munitie;
    - vervoermiddelen te onderzoeken op wapens of munitie; en
    - hem of haar aan zijn of haar kleding te onderzoeken op de aanwezigheid van wapens of munitie;
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het veiligheidsrisicogebied is beperkt tot de directe omgeving van de Penitentiaire Inrichting Vught en daarmee betrekkelijk klein is;
- dat de maatregelen met name een specifieke doelgroep raakt, te weten bezoekers en medewerkers van de Penitentiaire Inrichting of Nationaal Monument Kamp Vught en Defensie en bewoners en bezoekers van Woonoord Lunetten en eventuele recreanten en passanten in het gebied;
- dat de politie alleen gebruik zal maken van de bevoegdheden die uit het aanwijzingsbesluit als veiligheidsrisicogebied voortvloeien, indien de officier van justitie hiervoor toestemming geeft;
- dat hierdoor de impact van de maatregel op (grondrechten van) burgers relatief beperkt is; en
- dat, gelet op al het voorgaande, de belangen ter bescherming van de openbare orde en veiligheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van individuele burgers in het betreffende gebied.

Gezien:

- het advies van 12 september 2023 van de teamchef van politie basisteam de Meierij en de officier van justitie om een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen en uit te breiden voor een duur van één jaar (tot en met 31 oktober 2024) in verband met de realisatie van de noordelijke ontsluitingsroute en na afstemming met de Penitentiaire Inrichting Vught in de lokale driehoek; en

- de informatie opgenomen in een bestuurlijke rapportage van de politie basisteam de Meierij;

Gelet op:

- artikel 151b van de Gemeentewet; en
- de door de gemeenteraad verleende bevoegdheid, ter uitvoering van artikel 151b van de Gemeentewet door vaststelling van artikel 2:76 van de Algemene Plaatselijke Verordening Vught 2022, bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied;

Besluit:

- het navolgende gebied aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied:
    - Boslaan te Vught, tot aan de kruising met de Loonsebaan, inclusief directe omgeving;
    - Lunettenlaan te Vught, inclusief directe omgeving;
    - het gebied direct gelegen achter en naast de Penitentiaire Inrichting Vught, inclusief bebossing, tot aan het water;
    - het gebied in de Vughtse Gement gelegen ten noorden van de Penitentiaire Inrichting Vught (inclusief het water);
    - met inbegrip van de hieraan gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven.
- dat de afgesloten c.q. omheinde gebieden van de beide terreinen van Defensie en Woonoord Lunetten uitgezonderd worden en daarmee niet toebehoren tot het veiligheidsrisicogebied;
- dat deze aanwijzing van kracht is van 1 november 2023 t/m 31 oktober 2024;
- dat het besluit van 20 december 2022 'Aanwijzingsbesluit veiligheidsrisicogebied Penitentiaire Inrichting Vught e.o.' wordt ingetrokken op het moment dat dit besluit in werking treedt;
- dit aanwijzingsbesluit ter openbare kennis te brengen in het elektronisch gemeenteblad en op gemeentelijke website, een persbericht en via sociale media.

De afbakening van het veiligheidsrisicogebied is aangegeven op bijgevoegde kaart.

Aanwijzing van het veiligheidsrisicogebied treedt op 1 november 2023 in werking.

Vught, 24 oktober 2023

De burgemeester van Vught,

R.J. van de Mortel

Ter voldoening aan artikel 151b, vijfde lid, van de Gemeentewet wordt dit besluit zo spoedig mogelijk ter kennis van de gemeenteraad en de officier van justitie gebracht.

Bezwaar
Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden binnen zes weken na de dag van bekendmaking bezwaar maken, door het indienen van een gemotiveerd bezwaarschrift bij de burgemeester. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend en dient tenminste te bevatten: de naam en adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaarschrift rust.

Voorlopige voorziening
Dit besluit blijft gelden tot er is beslist op het bezwaarschrift. Het kan zijn dat dit besluit intussen onherstelbare gevolgen heeft. Indien onverwijlde spoed dit vereist kunnen belanghebbenden tevens, onder voorwaarde van het indienen van een bezwaarschrift, een voorlopige voorziening vragen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Oost-Brabant. De voorzieningenrechter kan bijvoorbeeld een regeling treffen voor de periode dat het bezwaarschrift nog in behandeling is. De indiener van een verzoek om voorlopige voorziening moet griffierechten betalen.

Bijlage: kaart veiligheidsrisicogebied

PI
Veiligheidsrisicogebied